

Rijksbrede subsidieverstrekking n.a.v. de Coronacrisis

De Coronacrisis leidt tot een aantal vragen die betrekking hebben op reeds toegekende subsidies (en in een aantal gevallen ook voor toe te kennen subsidies). Hieronder een uiteenzetting van de door het Ministerie van Financiën geadviseerde lijn – en de beslissingsruimte voor departementen daarin.

Het streven is dat partijen onderling zoveel mogelijk coulant oplossen: door wederzijds begrip te tonen en nieuwe afspraken te maken. Hierbij hoort ook dat de overheid, zodra zich een situatie voordoet waarin het formele besluitvormingsproces niet tijdig kan worden afgerond, belanghebbenden daarover zo spoedig mogelijk informeert en probeert in onderling overleg tot afspraken te komen.

Communicatie

- (1) Het Ministerie van Financiën zorgt voor een algemene communicatietekst namens de Rijksoverheid – gericht aan subsidieontvangers van Rijkssubsidies. Deze kan dan op verschillende websites/subsidieportalen van subsidieverstrekkers worden geplaatst. In deze communicatie komt te staan:
 - Voor subsidieontvangers bestaat een meldingsplicht indien activiteiten afgelast of uitgesteld worden of anders dan afgesproken vorm krijgen.
 - Dat de meldingsplicht ook geldt als de verantwoording langer op zich laat wachten, bijvoorbeeld door uitstel van accountantscontroles.
- (2) Daarnaast adviseren wij departementen om subsidieontvangers indien mogelijk ook rechtstreeks te benaderen. Dit kan via email, brief, specifieke portals die voor sommige subsidies worden gebruikt of telefonisch. In deze rechtstreekse benadering wordt eveneens gewezen op de meldingsplicht.
- (3) Als extra optie adviseren wij proactief een wijzigingsbeschikking mee te sturen voor de specifieke situatie waarbij de verantwoording over subsidie-activiteiten voor een bepaalde datum moet worden opgeleverd.

Ter illustratie een voorbeeldscenario: in geval dat de verantwoording over subsidie-activiteiten voor 1 juni 2020* moet worden opgeleverd, wordt een wijzigingsbeschikking verstuurd. Met de wijzigingsbeschikking kan de gevraagde verantwoording 3 maanden worden uitgesteld. Begin mei kan dan worden bepaald of de datum van 1 juni nog verruimd dient te worden.

Het proactief meesturen van een wijzigingsbeschikking kan ook worden gebruikt voor het verlengen van de termijn waarbinnen de gesubsidieerde activiteiten dienen te worden verricht, indien evident is dat de ontvanger met uitstel is geholpen.

* Hier zijn meerdere variaties mogelijk: bijvoorbeeld alle activiteiten die in de eerste helft van 2020 plaatsvinden.

Stappen na melding (per onderwerp/type melding)

- **Doorgang activiteiten**
Het zou kunnen dat gesubsidieerde activiteiten niet volgens planning kunnen worden uitgevoerd, afgelast of uitgesteld worden. In dat geval geldt de meldingsplicht zoals opgenomen in de [Regeling vaststelling Aanwijzingen voor subsidieverstrekking](#). Het gaat hierbij om:

Subsidieverstrekking tot €	(10)(2b)	Aanwijzing 8
Subsidieverstrekking van €		Aanwijzing 12
Subsidieverstrekking van €		Aanwijzing 16

*dit geldt voor subsidieverstrekkings die vallen onder [aanwijzing 7, tweede lid, onder b](#) (er wordt een beschikking tot subsidieverlening gegeven, met vermelding van de datum waarop de activiteiten uiterlijk moeten zijn verricht en van de datum waarop de subsidie uiterlijk ambtshalve wordt vastgesteld.)

Indien op basis van het contact met de subsidieontvanger nieuwe afspraken gemaakt worden, moeten deze worden vastgelegd in een gewijzigde subsidiebeschikking. De subsidieverstrekker heeft het recht om achteraf op te vragen of de activiteiten

uiteindelijk plaatsgevonden hebben. De subsidieontvanger zal dan moeten aantonen dat de gesubsidieerde activiteiten zijn uitgevoerd en dat aan de subsidie verbonden verplichtingen zijn voldaan.

- **Verantwoording**
Indien subsidieontvangers vanwege de Coronacrisis de activiteiten niet kunnen uitvoeren volgens planning, of de verantwoording meer tijd in beslag neemt (o.a. door uitgestelde accountantscontroles), kan het subsidieverstrekkend departement besluiten om uitstel te verlenen.
- **Toename kosten**
Indien een subsidieontvanger melding maakt van extra kosten vanwege de Coronacrisis, kan de subsidieverstrekker bepalen het plafond op te hogen of in afstemming met de subsidieontvanger te schuiven binnen het bestaand budget of activiteiten te staken. Ter illustratie voor de te maken afweging schetsen wij hieronder de lijn van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

Financiering kosten activiteiten Coronavirus

Van: FEZ

Verzonden op: 13 maart 2020 11:57

Samenvatting

Dit bericht gaat in op de wijze waarop extra kosten voor activiteiten van BZ mogen worden gefinancierd welke voortkomen uit ontwikkelingen rondom het Coronavirus. (English explanation below)

Bericht

Nederlands

Afgelopen week heeft het ministerie de eerste vraag binnen gehad die is te relateren aan het Coronavirus en de activiteitscyclus. Er is gevraagd of extra kosten, voorkomende uit de Corona-uitbraak, mogen worden betaald uit bestaande contracten die BZ voor zijn activiteiten heeft afgesloten. De extra kosten kunnen bijvoorbeeld bestaan uit (hotelkosten, dagvergoedingen en honoraria) door blokkades of quarantaine maatregelen in andere landen.

De volgende handreiking wordt gegeven:

- Indien het activiteitenbudget een post onvoorzien bevat worden deze kosten t.l.v. van deze post verantwoord. Dit na goedkeuring vooraf. Bezien moet worden, gezien de financiële omvang, of een bijstelling van de resultaatafspraken noodzakelijk is.
- Indien er geen post onvoorzien in het activiteitenbudget is, wordt in eerste instantie geschoven binnen het bestaande budget na goedkeuring vooraf. Dus er komt een gewijzigd activiteitenbudget en er vindt **geen** optopping plaats. Wanneer gedurende de looptijd van het project blijkt dat resultaten hierdoor achterlopen wordt dit meegenomen bij de reguliere beoordeling van de inhoudelijke en financiële voortgang. Dit kan leiden tot nieuwe resultaatafspraken en/of een gewijzigde subsidiebeschikking/ overeenkomst.

In alle gevallen van extra kosten geldt dat een organisatie op basis van een tussentijdse risico-inschatting een gemotiveerde beslissing neemt om bijv. wel/ niet af te reizen. Dit met als potentieel gevolg het niet gebruiken van vliegtickets of reeds geboekte hotelovernachtingen.

Voor deze risico-inschatting worden de officiële bronnen van de overheid gehanteerd van het land waar de organisatie is gevestigd. In Nederland zijn dit bijvoorbeeld de website van het RIVM en de website van het ministerie van Buitenlandse Zaken met hierin de actuele reisadviezen. Indien de verplichtingen die door de organisatie zijn aangegaan voor 1 maart 2020 wordt een risicoanalyse verband houdende met het Coronavirus niet verwacht aangezien de omvang toen nog niet bekend was.

Advies is om deze lijn niet breed uit te dragen en alleen bij vragen van externe partners toe te passen. Dus hiermee casus specifiek te benaderen. Hiermee wordt getracht de verantwoordelijkheid van de uitvoering bij de uitvoerende organisaties te laten liggen. Hetgeen ook het uitgangspunt is bij onze financieringen wanneer er geen sprake is van een opdracht.

Toekennen van subsidies – handtekening

Bij het toekennen van subsidies komt het voor dat vanwege het thuiswerken niet fysiek ondertekend kan worden door de gemandateerden (natte handtekening). Sommige systemen kennen al het principe van digitaal ondertekenen. Deze kunnen gehanteerd worden. Deze werkwijze geniet de voorkeur.

Indien digitaal ondertekenen geen optie is, zal het subsidieverstrekkend departement eerst moeten nagaan wat de urgentie van de subsidieverstrekking is en/of kan worden volstaan met een digitaal akkoord van de gemandateerde. Indien er een urgentie is voor verstrekking kan worden volstaan met:

1. Digitaal akkoord van de gemandateerde dat achteraf traceerbaar is in een formele en beveiligde omgeving (bijvoorbeeld Digidoc).
2. Digitale handtekening – een gescande handtekening die op de beschikking wordt geplaatst of een handtekening in Adobe.

Hieronder een overzicht van de opties (bron: Ministerie van BZK):

Er zijn drie manieren om een handtekening te plaatsen:

1. Natte handtekening – juridisch zuiver, voorzover er een mandaat is (bij ondertekening van overeenkomsten en opdrachten de volmacht). Dit kan met een mandaatbesluit (een ondertekeningsmandaat) verder gemandateerd worden.
2. Elektronische handtekening – meest zuivere vorm/alternatief voor de natte handtekening. Deze vorm geniet de voorkeur tijdens de Coronacrisis.
3. Digitale handtekening – een gescande handtekening die in een document wordt geplaatst. Dit is juridisch houdbaar indien vastligt i) dat de handtekening daadwerkelijk is van degene die bevoegd is tot tekenen en in ii) (bijvoorbeeld Digidoc vastligt dat degene voor dat specifieke stuk akkoord is met ondertekening. Mede gelet op de verantwoordelijkheid voor juiste vastlegging in de administratie, zijn de voorwaarden in lijn hiermee.
 - Vóórdat tot eventueel 'toevoegen van een handtekening' wordt overgegaan, moet de goedkeuring door de budgethouder eerst in een 'formele en beveiligde omgeving' (zoals Digidoc) zijn vastgelegd.
 - In het dossier moet deze juiste volgorde van handelen traceerbaar en controleerbaar zijn voor FEZ en de ADR. Bij gebruik van Digidoc is dit geborgd.

Verruimen besluitvormingsproces

Het kan voorkomen dat subsidieverstrekkers vanwege de crisis meer tijd nodig hebben voor de behandeling van- en besluitvorming over subsidieaanvragen. Hoe hiermee om te gaan is uiteengezet in het 'Informatieblad besluitvormingsprocessen' van het Ministerie van BZK/Directie Constitutionele Zaken en Wetgeving.